

Variant 2

Stap 1 Kennismaking tussen de panels (15 min.)

Het staat de begeleider vrij dit in te vullen naar eigen voorkeur

Stap 2 Kennis delen over stigma (45 min.)

Deelnemers nemen kennis van diverse vormen van stigma, stigma-ervaringen van cliënten en de gevolgen van stigmatisering voor cliënten. Hiervoor kun je gebruik maken van schriftelijke, digitale en audiovisuele middelen. Dit onderdeel kan worden ingevuld door een ambassadeur van Samen Sterk zonder Stigma.

Stap 3 Inzicht verwerven in de 'stand van stigma' (120 min.)

Dit onderdeel duurt ongeveer twee uur en bestaat uit vijf stappen. De tijden zijn een indicatie.

Toelichting: 20 minuten

Deel de checklist 'Stand van (de-)stigma' uit.

De groep ontvangt informatie over de 9 elementen uit de Generieke Module (*Visie, beleid en agenda - Kennis/bewustwording van stigma, verschijningsvormen, gevolgen - Actoren en samenwerking - Activiteiten - Verbinding met de huidige praktijk - Competenties, opleiding & ontwikkeling - Evaluatie - Randvoorwaarden - Borging*).

Dit is een informatief onderdeel op hoofdlijnen. Geef ruimte om vragen te stellen over wat niet duidelijk of nog onbekend is, maar géén ruimte om discussie over nut en noodzaak aan te gaan, dat komt later.

Brainstorm op muurkranten: 20 minuten

Hang 4 flipovervellen op. Bovenaan schrijf je het thema.

Mijn afdeling/instelling is sterk in

Mijn afdeling/instelling is zwak in

Wat mij opvalt is

Wat wij zeker moeten behouden is

Wat wij zeker moeten verbeteren

Alle deelnemers krijgen een stift en schrijven reacties op de betreffende flipover of 'muurkrant'. Moedig hen aan veel te schrijven – het is een brainstorm. Elke muurkrant wordt daarna in alle rust bekeken. Het is niet erg als iets niet helemaal goed is.

Maak duidelijk dat *het gaat om stigma en destigmatisering* en niet om alles wat een afdeling/instelling doet. Opgeschreven reacties dienen in dat verband te staan.

Sta niet toe dat deelnemers commentaar leveren op elkaars reactie of er vragen over stellen. Ieder schrijft individueel zijn hoofd leeg. Bespreken en vragen komt later.

Toelichting op de reacties: 25 minuten

Loop in 5 minuten per flipover de reacties door. Is duidelijk wat er wordt bedoeld? Geef schrijvers gelegenheid hun reacties toe te lichten. Sta verhelderende vragen toe maar geen discussie, ook niet als dingen tegenstrijdig zijn of deelnemers het er niet mee eens zijn. Als voor iedereen duidelijk is wat er op de muurkranten staat, is deze stap afgerond.

Subgroepengesprekken: 15 minuten

Vorm vijf subgroepen. Geef aan elke subgroep een muurkrant en vraag hen een presentatie over die muurkrant voor te bereiden. Wat is volgens hen de stand van zaken betreffende dat thema en wat is hun conclusie? De vorm van de presentatie is vrij (vertellen, een gedicht maken, een lied zingen, enz.). Elke subgroep krijgt per presentatie 2 - 3 minuten.

Hierna komen de subgroepen weer bij elkaar.

Vervolg van de dialoog in de grote groep: 40 minuten

Een voor een houden de subgroepen hun presentatie. Er zijn twee mogelijke werkwijzen: je kunt per muurkrant de presentatie laten doen en dan de dialoog houden in de groep: hoe herkenbaar is het? Is het mogelijk te komen tot een gezamenlijke waardering voor dit onderdeel, zo niet, waar liggen dan verschillen? Of je laat de subgroepen eerst alle vijf hun presentatie doen en zoekt daarna de verdieping voor alle – of als de groep dat niet nodig vindt, een deel van de – muurkranten. Welke werkwijze je ook kiest, zorg dat alle subgroepen met hun muurkrant binnen de tijd aan bod komen.

Vat samen waaraan gewerkt is en wat de resultaten tot nu toe zijn.

Stap 4 Waar is destigma-winst te behalen? (75 min.)

Om hierover na te denken zijn alle thema's van de checklist in tekeningen vormgegeven. Ze zijn bijgevoegd als kaarten.

Let op: als dialoogbegeleider kun je suggesties doen of oplossingen aandragen, maar zorg vooral dat je overzicht houdt over het groepsproces en geen deelnemer wordt in plaats van begeleider!

Aandachtspunten van destigmatisering:

Visie, beleid, agenda	Verbinding met de huidige praktijk
Kennis / bewustwording	Competenties zorgverleners
Actoren en samenwerking	Evaluatie
Activiteiten / accenten	Randvoorwaarden organisatie
Borging	

Leg alle kaarten op tafel en vraag de deelnemers om 2 kaarten/elementen te kiezen waaraan ze prioriteit zouden geven, vanuit de gedachte 'waar is de meeste destigmawinst te behalen?'.

Werk bij een grote groep weer in subgroepen en let op: er zijn dan meerdere versies van de kaarten nodig zodat elke subgroep een eigen set heeft.

Noot: kiezen is moeilijk. Veel deelnemers zullen meer dan 2 kaarten willen kiezen. Benadruk dat geen enkele organisatie alles tegelijk kan doen en dat het belangrijk is om zicht te krijgen op het allerbelangrijkste. Hou deelnemers aan het maximum van 2 kaarten. Sommige deelnemers kunnen gaan onderhandelen met andere deelnemers 'als jij dan dit neemt, neem ik dat'. Dat is geen probleem, laat het gebeuren.

Vraag de deelnemers hun gekozen kaarten zichtbaar neer te leggen. Zijn er meerdere deelnemers die voor dezelfde kaart hebben gekozen, leg ze bij elkaar.

Laat vervolgens elke deelnemer toelichten welke keuze hij gemaakt heeft en waarom. Anderen mogen dit niet beoordelen of ter discussie stellen, alleen de deelnemer bevragen. Vraag na deze dialoog de deelnemers een paar minuten na te denken: wat zijn je definitieve prioriteiten na de toelichtingen van alle deelnemers? Deze kunnen gelijk zijn aan hun eerdere keuze of veranderd onder invloed van de toelichting die anderen bij hun keuze gaven. Je vraagt hen om als ze willen een kaart te vervangen of bij hun keuze te blijven.

Verzamel de definitieve resultaten door ze op een flipover te schrijven. Afhankelijk van de resterende tijd kan het 'hoe' nu verder ingevuld worden of ga je verder met het laatste onderdeel van de Dialogdag.

Stap 5 Afspraken en hulpmiddelen voor het vervolg (30 min.)

Het programma van de Dialogdag leidt tot inspiratie en motivatie om actiepunten te gaan uitvoeren. De focus ligt dus in deze fase op 'wat gaan we doen en hoe?'

Evaluatie van de Dialogdag, terugblik op ervaringen met deze testversie (15 min.)

Ervaringen van de deelnemers met deze Dialogdag: wat heeft het jou gebracht, wat is voor jou een logisch vervolg, wat is je droom?